

Brüsszel, 2022. június 13.
(OR. fr, en)

9764/22

ECOFIN 553
UEM 157
SOC 348
EMPL 230
COMPET 451
ENV 552
EDUC 221
RECH 344
ENER 260
JAI 815
GENDER 93
ANTIDISCRIM 73
JEUN 104
SAN 349

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Biz. dok. sz.:	9417/22 - COM(2022) 614 final
Tárgy:	Ajánlás – A TANÁCS AJÁNLÁSA Magyarország 2022. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Magyarország 2022. évi konvergenciaprogramját

---

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2022) 614 final bizottsági javaslaton alapuló fenti tanácsi ajánlástervezet több tanácsi bizottság által módosított és jóváhagyott szövegét.

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Magyarország 2022. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Magyarország 2022. évi konvergenciaprogramját

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 9. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

---

¹ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

- (1) A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt létrehozó (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet² 2021. február 19-én hatályba lépett. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz reformok és beruházások végrehajtásához nyújt pénzügyi támogatást, és az Unió által finanszírozott jelentős fiskális impulzust biztosít. Hozzájárul a gazdaság helyreállításához, valamint a fenntartható és növekedésösztönző reformok és beruházások megvalósításához, különösen a zöld és digitális átállás előmozdítása céljából, egyúttal fokozza a tagállamok gazdaságainak rezilienciáját és potenciális növekedését. Támogatja továbbá a fenntartható államháztartás megerősítését, valamint közép- és hosszú távon ösztönzi a növekedést és a munkahelyteremtést. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében nyújtott, tagállamonkénti maximális pénzügyi hozzájárulást 2022 júniusában aktualizálják az (EU) 2021/241 rendelet 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban.
- (2) A Bizottság 2021. november 24-én elfogadta az éves fenntartható növekedési jelentést, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2022. évi európai szemeszterét. A jelentés kellően figyelembe vette a 2021. május 7-én aláírt portói szociális kötelezettségvállalást, amely az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság által 2017. november 17-én kihirdetett szociális jogok európai pillérének további végrehajtására vonatkozik. Az Európai Tanács 2022. március 25-én jóváhagyta a 2022. évi éves fenntartható növekedési jelentés prioritásait. A Bizottság 2021. november 24-én az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést is, amelyben Magyarországot nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra van szükség. Ugyanezen a napon a Bizottság elfogadta a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását elemző 2022. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot is. A Tanács az együttes foglalkoztatási jelentést 2022. március 14-én fogadta el.

---

² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

(3) A világjárványból való kilábalás időszakában Ukrajna ellen indított orosz invázió jelentősen megváltoztatta a geopolitikai és gazdasági környezetet. Az invázióknak a tagállamok gazdaságára gyakorolt hatása többek között az energia-, élelmiszer- és nyersanyagárak emelkedésében, valamint a növekedési kilátások romlásában tükröződik. A magasabb energiaárak különösen az energiaszegénységben élő vagy az energiaszegénység kockázatának kitett legkiszolgáltatottabb háztartásokat, valamint az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett vállalkozásokat sújtják. Az Unió emellett az Ukrajnából menekülő emberek példátlan mértékű beáramlásával is szembesül. Az Oroszország által indított agresszív háború gazdasági hatásai különböző mértékben érintették a tagállamokat. Erre való tekintettel 2022. március 4-én – az (EU) 2022/382 tanácsi végrehajtási határozattal³ – első ízben aktiválták a 2001/55/EK tanácsi irányelvet⁴, amely biztosítja a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek számára az Unióban való jogszerű tartózkodás jogát, valamint az oktatáshoz és képzéshez, a munkaerőpiachoz, az egészségügyi ellátáshoz, a lakhatáshoz és a szociális ellátásokhoz való hozzáférést. Az Ukrajnából menekülő fogadásával és integrációjával összefüggő szükségletek sürgős kezelése érdekében rendkívüli támogatás áll Magyarország rendelkezésére az Európában lévő menekültekre irányuló kohéziós fellépés (CARE) kezdeményezés keretében, valamint a kohéziós célú és az európai területeknek nyújtott helyreállítási támogatás (REACT-EU) keretében nyújtott kiegészítő előfinanszírozás révén.

---

³ A Tanács (EU) 2022/382 végrehajtási határozata (2022. március 4.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek Ukrajnából való tömeges beáramlása tényének a 2001/55/EK irányelv 5. cikke értelmében történő megállapításáról és átmeneti védelem bevezetéséről (HL L 71., 2022.3.4., 1. o.).

⁴ A Tanács 2001/55/EK irányelve (2001. július 20.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása esetén nyújtandó átmeneti védelem minimumkövetelményeiről, valamint a tagállamok e személyek befogadása és a befogadás következményeinek viselése tekintetében tett erőfeszítései közötti egyensúly előmozdítására irányuló intézkedésekről (HL L 212., 2001.8.7., 12. o.).

- (4) Az európai szemeszter a gyorsan változó gazdasági és geopolitikai helyzetet figyelembe véve 2022-ben újraindítja az átfogó gazdaság- és foglalkoztatáspolitikai koordinációt, ugyanakkor a 2022. évi éves fenntartható növekedési jelentésben foglaltaknak megfelelően a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtási követelményeihez is igazodik. Az elfogadott helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtása elengedhetetlen az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervek a 2019. és 2020. évi európai szemeszter ciklusában kiadott releváns országspecifikus ajánlások összességét vagy egy jelentős részét érintik. A 2019. és 2020. évi országspecifikus ajánlások ugyanúgy relevánsak maradnak az (EU) 2021/241 rendelet 14., 18. és 21. cikkével összhangban felülvizsgált, aktualizált vagy módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervek tekintetében is, az e felülvizsgált, aktualizált vagy módosított tervek benyújtásának időpontjáig kiadott esetleges további országspecifikus ajánlások mellett.
- (5) A Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési rendelkezését 2020 márciusa óta alkalmazzák. A Bizottság az „Egy évvel a Covid19-járvány kitörése után: a fiskális politikai válasz” című, 2021. március 3-i közleményében kifejtette azon álláspontját, hogy az általános mentesítési rendelkezés deaktiválására vagy további alkalmazására vonatkozó döntést a gazdaság állapotának átfogó értékelése alapján kell meghozni, és ehhez fő mennyiségi kritériumként az uniós vagy az euroövezeti gazdasági aktivitásnak a válság előtti (azaz a 2019 végi) állapothoz viszonyított szintjét kell figyelembe venni. Az Európában zajló háborúval összefüggésben a megnövekedett bizonytalanság és a gazdasági kilátásokat övező számottevő lefelé mutató kockázatok, továbbá az energiaárak példátlan emelkedése és az ellátási láncok tartósan fennálló zavarai indokoltá teszik a Stabilitási és Növekedési Paktumban foglalt általános mentesítési rendelkezés alkalmazásának 2023 végéig történő meghosszabbítását.

- (6) A Magyarország 2021. évi konvergenciaprogramjára vonatkozó tanácsi véleményt tartalmazó, 2021. június 18-i tanácsi ajánlásban⁵ alkalmazott megközelítés alapján az összesített költségvetési irányvonal jelenleg az elsődleges kiadások (amelyekbe nem tartoznak bele a diszkrecionális bevételi intézkedések és a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedések, azonban a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból nyújtott vissza nem térítendő támogatásokból finanszírozott kiadások igen) változásának a középtávú potenciális növekedéshez viszonyított arányával mérhető a legjobban⁶. Az összesített költségvetési irányvonalon túl – annak értékelése érdekében, hogy a nemzeti költségvetési politika prudens-e, és összetétele elősegíti-e a zöld és digitális átállással összhangban lévő fenntartható helyreállítást – figyelmet kell fordítani a (diszkrecionális bevételi intézkedések nélkül és a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedések nélkül számított) nemzeti finanszírozású⁷ elsődleges folyó kiadások és a beruházások alakulására is.

---

⁵ A Tanács ajánlása (2021. június 18.) amelyben véleményezi Magyarország 2021. évi konvergenciaprogramját (HL C 304., 2021.7.29., 78. o.).

⁶ A költségvetési irányvonalra és annak összetételére vonatkozó, ebben az ajánlásban szereplő becslések a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzésének alapjául szolgáló feltételezésekre épülő bizottsági becslések. A Bizottság középtávú potenciális növekedésre vonatkozó becslései nem tartalmazzák a helyreállítási és rezilienciaépítési terv részét képező, a potenciális növekedést adott esetben fokozó reformok kedvező hatását.

⁷ A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból nyújtott vissza nem térítendő támogatásokból finanszírozott kiadásokon kívüli kiadások.

- (7) A Bizottság 2022. március 2-án közleményt fogadott el, amelyben átfogó költségvetés-politikai iránymutatást nyújt 2023-ra (a továbbiakban: a költségvetési iránymutatás), amelynek célja a tagállamok stabilitási és konvergenciaprogramjai előkészítésének a támogatása, és ezáltal a szakpolitikai koordináció erősítése. A Bizottság megjegyezte, hogy a 2022. évi téli előrejelzésben felvázolt makrogazdasági kilátások alapján a 2020–2022-ben követett, támogató jellegű aggregált költségvetési irányvonalról 2023-ban célszerűnek tűnik áttérni egy lényegében semleges aggregált költségvetési irányvonalra, ugyanakkor készen kell állni a változó gazdasági helyzetre való reagálásra. A Bizottság megállapította, hogy a 2023-ra vonatkozó költségvetési ajánlásokban továbbra is differenciáltan kell kezelni a tagállamokat, és figyelembe kell venni az országok közötti esetleges átgyűrűző hatásokat. A Bizottság felkérte a tagállamokat, hogy stabilitási és konvergenciaprogramjukban juttassák érvényre az iránymutatást. A Bizottság kötelezettséget vállalt arra, hogy szorosan nyomon követi a gazdasági fejleményeket, és szükség szerint – de legkésőbb az európai szemeszter tavaszi fordulójában, 2022 májusának végén – kiigazítja szakpolitikai iránymutatását.
- (8) A költségvetési iránymutatásnak megfelelően a 2023-ra vonatkozó költségvetési ajánlások figyelembe veszik a gazdasági kilátások romlását, a fokozott bizonytalanságot és más lefelé mutató kockázatokat, valamint a Bizottság 2022. évi téli előrejelzéséhez képest magasabb inflációt. E megfontolások fényében a költségvetési válaszintézkedések részeként bővíteni kell a zöld és digitális átállásra, valamint az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat, továbbá meg kell őrizni a legkiszolgáltatottabb háztartások vásárlóerejét, ezáltal célzott és átmeneti intézkedésekkel enyhítve az energiaárak megugrásának hatását, és mérsékelve a másodlagos hatásokból eredő inflációs nyomást. A költségvetési politikának változatlanul rugalmasnak kell lennie, hogy lépést tudjon tartani a gyorsan változó körülményekkel, ideértve az Oroszország által Ukrajna ellen folytatott agresszív háborúból fakadó, védelemmel és biztonsággal kapcsolatos kihívásokat, és az egyes tagállamokat – azok költségvetési és gazdasági helyzetétől függően – eltérően kell kezelnie, többek között azzal összefüggésben, hogy mennyire érinti az adott országot a válság és a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek beáramlása.
- (9) Magyarország 2022. április 29-én benyújtotta 2022. évi nemzeti reformprogramját és 2022. évi konvergenciaprogramját. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.

- (10) A Bizottság 2022. május 23-án közzétette a Magyarországra vonatkozó 2022. évi országjelentést. Az országjelentés értékelt a Tanács által 2019-ben, 2020-ban és 2021-ben elfogadott releváns országspecifikus ajánlások végrehajtása terén Magyarország által elért eredményeket. A jelentés értékelt továbbá a Magyarország által a szociális jogok európai pillérének végrehajtása, a foglalkoztatásra, a készségekre és a szegénység csökkentésére vonatkozó kiemelt uniós célok elérése, valamint az Egyesült Nemzetek fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén elért eredményeket.
- (11) Magyarország az 1466/97/EK rendelet 4. cikkében meghatározott határidőn belül, 2022. április 29-én benyújtotta 2022. évi konvergenciaprogramját.
- (12) A Bizottság 2022. május 23-án a Szerződés 126. cikkének (3) bekezdése szerinti jelentést adott ki. E jelentés megvizsgálta Magyarország költségvetési helyzetét, mivel a költségvetési hiány 2021-ben meghaladta a Szerződésben a bruttó hazai termék (GDP) 3 %-ában meghatározott referenciaértéket, az államadósság pedig meghaladta a Szerződésben a GDP 60 %-ában meghatározott referenciaértéket, és az ország nem felelt meg az adósságcsökkentési referenciaértéknek. A jelentés megállapította, hogy sem a hiányra, sem az adósságra vonatkozó kritérium nem teljesült. A 2022. március 2-i közleménnyel összhangban a Bizottság az összes releváns tényező értékelése során úgy ítélte meg, hogy az adósságcsökkentési referenciaértéknek való megfelelés túlságosan megterhelő, előreütemezett költségvetési kiigazítással járna, amely veszélyeztetheti a növekedést. Következésképpen a Bizottság szerint a jelenlegi kivételes gazdasági körülmények között nem várható el az adósságcsökkentési referenciaértéknek való megfelelés. A Bizottság – bejelentésének megfelelően – nem javasolta új túlzotthiány-eljárás megindítását 2022 tavaszán, és felül fogja vizsgálni, hogy szükséges-e ilyen eljárások megindítását kezdeményeznie 2022 őszén.

- (13) A Tanács a 2020. július 20-i ajánlásában⁸ azt ajánlotta Magyarországnak, hogy az általános mentesítési rendelkezéssel összhangban 2020 és 2021 folyamán hozzon meg minden szükséges intézkedést a Covid19-világjárvány hatékony kezelése, a gazdaság működőképességének fenntartása és a későbbi helyreállítás támogatása érdekében. Az ajánlásban szerepelt továbbá, hogy Magyarország – amint a gazdasági feltételek lehetővé teszik – folytasson a prudens középtávú költségvetési pozíció elérésére és az adósság fenntarthatóságának biztosítására irányuló költségvetési politikát, egyúttal fokozza a beruházásokat. Az Eurostat által hitelesített adatok szerint Magyarország államháztartási hiánya GDP-arányosan a 2020. évi 7,8 %-ról 2021-ben 6,8 %-ra csökkent. Magyarország költségvetés-politikai válasza 2021-ben támogatta a gazdasági helyreállítást, míg az ideiglenes szükséghelyzeti intézkedésekre fordított kiadások GDP-arányosan a 2020. évi 4,0 %-ról 2021-ben 0,8 %-ra csökkentek. A Magyarország által 2021-ben hozott intézkedések összhangban voltak a 2020. július 20-i tanácsi ajánlással. A kormány által 2020-ban és 2021-ben elfogadott diszkrecionális költségvetési intézkedések többnyire ideiglenesek voltak, illetve azokat más intézkedések ellensúlyozták. Ugyanakkor a kormány által a 2020–2021-es időszakban elfogadott egyes diszkrecionális intézkedések nem voltak ideiglenesek, vagy azokat nem ellensúlyozták. Ilyen intézkedések különösen a munkáltatók társadalombiztosítási járulékainak csökkentése, a szakképzési hozzájárulás eltörlése, a 25 év alatti munkavállalók személyi jövedelemadó alóli mentessége, a 13. havi nyugdíj újbóli bevezetése és az orvosok bérének növelése. Az Eurostat által hitelesített adatok szerint az államadóság GDP-arányosan a 2020. évi 79,6 %-ról 2021-ben 76,8 %-ra csökkent.

---

⁸ A Tanács ajánlása (2020. július 20.) Magyarország 2020. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Magyarország 2020. évi konvergenciaprogramját (HL C 282., 2020.8.26., 107. o.).

(14) A 2022. évi konvergenciaprogram költségvetési előrejelzéseit alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv optimista. A kormány előrejelzése szerint a reál-GDP 2022-ben 4,3 %-kal, 2023-ban pedig 4,1 %-kal nő. Ehhez képest a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése alacsonyabb, 2022-re 3,6 %-os, 2023-ra pedig 2,6 %-os reál-GDP-növekedést vetít előre, főként az Oroszország által Ukrajna ellen indított agresszív háború tartósabb makrogazdasági hatásának feltételezése miatt. A Bizottság előrejelzése szerint a magánfogyasztás növekedése – különösen 2023-ban – visszafogottabb lesz, valamint 2022-ben és 2023-ban lassabb lesz a beruházások növekedése is. A 2022. évi konvergenciaprogram szerint a kormány arra számít, hogy az államháztartási hiány 2022-ben a GDP 4,9 %-ára, 2023-ban pedig 3,5 %-ára csökken. A 2022. évi csökkenés főként a nominális GDP folyamatos dinamikus növekedését tükrözi. A 2022. évi konvergenciaprogram szerint a GDP-arányos államadósság 2022-ben várhatóan 76,1 %-ra, majd 2023-ban 73,8 %-ra mérséklődik. Az előrejelzés zárónapján ismert gazdaságpolitikai intézkedések alapján a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése 2022-re a GDP 6,0 %-ának, és 2023-ra 4,9 %-ának megfelelő költségvetési hiánnyal számol. Ez magasabb, mint a 2022. évi konvergenciaprogramban előre jelzett hiány, főként a kevésbé kedvező makrogazdasági kilátások miatt, különösen 2023 tekintetében, valamint a kiadások nagyobb mértékű növekedése miatt, amiben a közműszolgáltató vállalatoknak juttatott, 2022-ben a GDP 1,1 %-át, 2023-ban pedig további 0,7 %-át kitevő tőkejuttatások is szerepet játszanak. A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése magasabb GDP-arányos államadóssággal számol: 2022-ben 76,4 %-kal, 2023-ban pedig 76,1 %-kal. A különbség a magasabb elsődleges egyenlegnek és a nominális GDP kevésbé kedvező dinamikájának tudható be. A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése szerint a kibocsátás középtávú (tízéves átlagos) potenciális növekedése 3,2 %-ra tehető. Ez a becslés azonban nem tartalmazza a helyreállítási és rezilienciaépítési terv részét képező reformok hatását, amelyek élénkíthetik Magyarország potenciális növekedését.

- (15) 2022-ben a kormány fokozatosan megszüntette a Covid19-válságra válaszul hozott intézkedéseket, így az ideiglenes szükséghelyzeti intézkedések kiadásai az előrejelzések szerint a 2021. évi 0,8 %-ról 2022-ben a GDP 0,0 %-ára csökkennek. A költségvetési hiányt befolyásolják a megemelkedett energiaárak gazdasági és társadalmi hatásainak ellensúlyozása érdekében hozott intézkedések, amelyek a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése szerint 2022-ben a GDP 1,2 %-át, 2023-ban pedig 0,7 %-át fogják kitenni⁹. Ezen intézkedések közé tartozik a kormány által a közműszolgáltató vállalatoknak tőkejuttatásként nyújtott kompenzáció a szabályozott energiaárakból eredő várható veszteségekért, az üzemanyagok jövedéki adójának ideiglenes csökkentése, valamint a kis benzinkutak kompenzációja. A kiskereskedelmi gáz- és villamosenergia-árakra vonatkozó állandó árstopon kívül valamennyi intézkedést ideiglenes intézkedésként jelentettek be. Amennyiben azonban az említett energiaárak 2023-ban magasak maradnak, ezen intézkedések némelyike továbbra is hatályban maradhat. Ezen intézkedések egy része – különösen az energia kiskereskedelmi árára vonatkozó általános árstop és a jövedéki adók csökkentése – nem célzott. A költségvetési hiányt emellett a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek ideiglenes védelmének költségei is befolyásolják, amelyek a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése szerint 2022-ben a GDP 0,2 %-át, 2023-ban pedig 0,3 %-át fogják kitenni¹⁰.
- (16) A Tanács a 2021. június 18-i ajánlásában azt ajánlotta, hogy Magyarország 2022-ben – többek között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz által biztosított költségvetési impulzusra támaszkodva – tartsa fenn a támogató költségvetési irányvonalat, és tartsa fenn a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét. A Tanács továbbá azt ajánlotta, hogy Magyarország – amint a gazdasági feltételek lehetővé teszik – folytasson a prudens középtávú költségvetési pozíció elérésére és az adósság fenntarthatóságának biztosítására irányuló költségvetési politikát, ugyanakkor a növekedési potenciál élénkítése céljából fokozza a beruházásokat.

---

⁹ Az adatok a 2021 ősze óta hozott intézkedések éves költségvetési költségeinek szintjét mutatják, beleértve a folyó bevételeket és kiadásokat, valamint – adott esetben – a tőkekiadási intézkedéseket is.

¹⁰ A lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából az Unióba érkező személyek teljes száma 2022 végére várhatóan fokozatosan eléri a 6 milliót és a földrajzi eloszlásukra vonatkozó becslés a meglévő diaszpóra méretén, a befogadó tagállam relatív népességén, valamint a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek Unión belüli tényleges eloszlásán alapul (a 2022. márciusi adatok szerint). Az egy főre jutó költségvetési költségek esetében a becslések a Bizottság Közös Kutatóközpontjának Euromod mikroszimulációs modelljén alapulnak, figyelembe véve mind a pénzügyi juttatásokat, amelyekre az érintettek jogosultak lehetnek, mind az olyan természetbeni juttatásokat, mint például az oktatás és az egészségügyi ellátás.

(17) A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése és a Magyarország 2022. évi konvergenciaprogramjában foglalt információk szerint 2022-ben nagyjából semleges, a GDP -0,1 %-ának megfelelő költségvetési irányvonal valószínűsíthető, míg a Tanács támogató költségvetési irányvonalat javasolt¹¹. A Tanács ajánlásának megfelelően Magyarország továbbra is támogatni kívánja a helyreállítást, amihez a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből addicionális beruházásokat tervez finanszírozni. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból nyújtott vissza nem térítendő támogatások által finanszírozott kiadásoknak a gazdasági aktivitáshoz való pozitív hozzájárulása az előrejelzések szerint 2021-hez képest GDP-arányosan 1,0 százalékponttal csökken az uniós források felhasználásának várható lassulása miatt¹². A nemzeti finanszírozású beruházások az előrejelzések szerint 2022-ben 0,2 százalékpontnak megfelelő expanzív hatást gyakorolnak a költségvetési irányvonalra¹³. Magyarország ezért a Tanács ajánlásával összhangban fenn kívánja tartani a nemzeti finanszírozású beruházásokat. Ugyanakkor a nemzeti finanszírozású (az új bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2022-es növekedése az előrejelzések szerint 0,4 százalékpontos expanzív hatást gyakorol az összesített költségvetési irányvonalra. Ez magában foglalja a magasabb energiaárak gazdasági és társadalmi hatásainak kezelésére irányuló intézkedések addicionális hatását (a GDP 0,1 %-a), valamint a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyeknek nyújtott ideiglenes védelem költségeit (a GDP 0,2 %-a). Több diszkrecionális intézkedés is hozzájárul a nemzeti finanszírozású (az új bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások növekedéséhez, mint például a 13. havi nyugdíj újbóli bevezetése, a hivatásos katonáknak és a rendvédelmi dolgozóknak nyújtott bérkiegészítések, valamint a munkáltatók által fizetendő társadalombiztosítási járulékok csökkentése és a szakképzési hozzájárulás eltörlése.

---

¹¹ A mutató negatív előjele az elsődleges kiadások növekedésének a középtávú gazdasági növekedéshez viszonyított többletére utal, ami expanzív költségvetési politikát jelez.

¹² A Bizottság előrejelzései. A Bizottság még nem értékelt Magyarország helyreállítási és rezilienciaépítési tervét.

¹³ Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások az előrejelzések szerint GDP-arányosan 0,4 százalékpontos expanzív hatást gyakorolnak, ami nagyrészt a közműszolgáltatók feltőkésítésének költségvetési hatásából ered.

- (18) A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzésében – változatlan szakpolitikát feltételezve – 2023-ban a GDP +1,9 %-ának megfelelő költségvetési irányvonalra számít¹⁴. Magyarország az előrejelzés szerint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből nyújtott vissza nem térítendő támogatásokat 2023-ban továbbra is a helyreállítást támogató addicionális beruházások finanszírozására használja fel. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból nyújtott vissza nem térítendő támogatások által finanszírozott kiadásoknak a gazdasági aktivitáshoz való pozitív hozzájárulása az előrejelzések szerint 2023-ban GDP-arányosan 0,3 százalékponttal nő. A nemzeti finanszírozású beruházások az előrejelzések szerint 2023-ban 0,4 százalékpontnak megfelelő expanzív hatást gyakorolnak a költségvetési irányvonalra¹⁵. Ugyanakkor a nemzeti finanszírozású (az új bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2023-as növekedése az előrejelzések szerint 1,9 százalékpontos restriktív hatást gyakorol az összesített költségvetési irányvonalra. Ez magában foglalja a megnövekedett energiaárak kezelését célzó intézkedések kivezetésének hatását (a GDP 0,1 %-a), valamint a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyeknek nyújtott ideiglenes védelem addicionális költségeit (a GDP 0,1 %-a).
- (19) A 2022. évi konvergenciaprogram a költségvetési hiány fokozatos csökkenését vetíti előre: 2024-ben a GDP 2,5 %-ára, 2025-ben pedig 1,5 %-ára. A költségvetési hiány tehát a tervek szerint 2024-ben a GDP 3 %-a alá csökken. A 2022. évi konvergenciaprogram szerint a GDP-arányos államadósság 2025-ig várhatóan csökkenni fog: 2024-ben 70,4 %-ra, majd 2025-ben 66,9 %-ra mérséklődik. A Bizottság elemzése szerint az államadósság fenntarthatóságát övező kockázatok középtávon közepesnek tűnnek.

---

¹⁴ A mutató pozitív előjele az elsődleges kiadások növekedésének a középtávú gazdasági növekedéshez viszonyított hiányára utal, ami restriktív költségvetési politikát jelez.

¹⁵ Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások az előrejelzések szerint GDP-arányosan 0,6 százalékpontos restriktív hatást gyakorolnak, ami nagyrészt a családoknak nyújtott otthonfelújítási támogatások kivezetéséből és a közműszolgáltatóknak a 2022-hez képest kisebb mértékű becsült feltőkésítéséből ered.

(20) A népesség elöregedésének és az államadósság Covid19-válság alatti növekedésének hatására Magyarországon az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságával kapcsolatos kihívások súlyosbodása várható. Az előrejelzések szerint a nyugdíjkiadások a GDP mintegy 8 %-ának megfelelő 2019-es értékről 2070-re jelentősen, a GDP 12 %-a fölé emelkednek. Az államháztartás fenntarthatóságával kapcsolatos mutatók középtávon közepes, hosszú távon pedig magas fenntarthatósági kockázatokat jeleznek. A közelmúltbeli szakpolitikai intézkedések – az állam hosszú távú nyugdíjkötelezettségeinek növelése miatt – súlyosbítják a fenntarthatósági kihívást. A 2021-ben és 2022-ben újból bevezetett 13. havi nyugdíj várhatóan növelni fogja a nyugdíjkiadásokat. Az adó- és nyugdíjrendszer elmúlt évtizedben bekövetkezett változásai az előrejelzések szerint növelni fogják a magas keresetűek nyugdíjára fordított kiadásokat, és fokozzák a nyugdíjasok közötti egyenlőtlenségeket. Ezen intézkedések közé tartozik a nyugdíjra jogosító jövedelem és a nyugdíjak felső határának eltörlése, valamint az egykulcsos személyi jövedelemadó bevezetése, amely növeli a magas keresetűek nyugdíjra jogosító jövedelmét. A nyugdíjminimum 2008 óta nominálisan változatlan maradt, ami azok helyzetét érinti, akiknek pályafutásuk alatt nem volt folyamatos munkaviszonyuk és akik alacsony átlagkeresettel rendelkeztek.

- (21) Magyarország 2021. december 30-án benyújtotta az (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendeletben¹⁶ előírt partnerségi megállapodással kapcsolatos kohéziós politikai programozási dokumentumait, 2022. január 26-án pedig a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Program Plusz operatív programot. Az (EU) 2021/1060 rendelettel összhangban Magyarországnak a 2021–2027-es kohéziós politikai alapok programozása során figyelembe kell vennie a vonatkozó országspecifikus ajánlásokat. Ez előfeltétele annak, hogy a kohéziós politikai alapokból nyújtandó pénzügyi támogatás eredményesebbé váljon és a lehető legnagyobb hozzáadott értéket biztosítsa, egyúttal előmozdítja az említett kohéziós politikai alapok és más uniós eszközök és alapok közötti koordinációt, kiegészítő jelleget és koherenciát. A kohéziós politikai programok sikeres végrehajtása a zöld és digitális átállást, valamint a kiegyensúlyozott területfejlesztést támogató beruházások szűk keresztmetszeteinek felszámolásától is függ.
- (22) Magyarország munkaerőpiaca általában véve jó állapotban van, ugyanakkor a nők és a hátrányos helyzetű csoportok alacsony foglalkoztatási rátájával kapcsolatban továbbra is kihívások tapasztalhatók. Részben a három év alatti gyermekek számára rendelkezésre álló gyermekgondozási helyek szűkössége miatt a kisgyermekes anyák általában hosszú ideig távol maradnak a munkától. A gyermekgondozási helyek száma a célzott programoknak köszönhetően fokozatosan nő, de az iskoláskorúnál fiatalabb gyermekeket ellátó intézményekben a munkaerőhiány is gondot okoz. Jelentősen növelni lehetne bizonyos hátrányos helyzetű csoportok – például az alacsony képzettségűek, a tartósan munkanélküliek, a fogyatékkal élők és a romák – foglalkoztatási rátáját. A megfelelő készségek elsajátítása és az álláskereséshez nyújtott hathatós segítség révén ezen csoportok tagjait nagyobb arányban lehetne munkához juttatni. Az álláskeresés során nyújtott segítség korlátozott, és a regisztrált munkanélkülieknek csak a fele részesül pénzügyi ellátásban. A munkanélküli ellátás folyósítási időtartama az egyik legrövidebb az Unióban. A munkanélküliség főként a kevésbé fejlett régiókra és a vidéki térségekre koncentrálódik.

---

¹⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízügyi politika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (HL L 231., 2021.6.30., 159. o.).

(23) A szegénység kockázata jelentősen csökkent, de sokan még mindig nem tudják fedezni az alapvető szükségleteket. Az anyagi és szociális nélkülözés aránya továbbra is a legmagasabbak között van az Unióban, különösen a gyermekek esetében. A szegénység és a társadalmi kirekesztődés meghatározott csoportokra és az ország bizonyos területeire koncentrálódik. A szegénységi ráta háromszor-négyszer magasabb a romák esetében, ami részben a munkaerőpiachoz és a közszolgáltatásokhoz való korlátozottabb hozzáférésüknek tudható be. A stabil foglalkoztatással nem rendelkező családok esetében az elmúlt évtizedben gyengült a szociális védőháló, és a közelmúltban nőtt a szegénységi rés is. Az adórendszer aránytalanul nagy terhet ró az alacsonyabban kereső munkavállalókra. Az alacsony jövedelmű családok kisebb valószínűséggel részesülnek a gyermekenként járó jövedelemadó-kedvezményben is. Fő bevételi forrásaik – például a közmunkabér, a minimáljövedelem és a családi pótlék – nem tartottak lépést a megélhetési költségek növekedésével. A lakossági energia szabályozott árai változatlanok maradtak, így részben megvédték a háztartásokat a nyersanyagárak közelmúltbeli emelkedésétől. Ez az intézkedés azonban nem nyújt segítséget a szilárd tüzelőanyaggal fűtő szegény vidéki háztartásoknak. Az emelkedő lakásárak további kihívást jelentenek az alacsony jövedelmű családok számára, amelyek nehezen férnek hozzá az állami lakástámogatási programokhoz. Eközben a szociális lakások kínálata szűkösebbé vált, és gyakran felújításra szorulnának.

(24) Az oktatási eredmények Magyarországon az uniós átlag alatt vannak. 15 éves korra az alapkészségek szintje jelentős mértékben elmarad az uniós és regionális átlagtól, és az elmúlt évtizedben romlott. Az európai trendekkel ellentétben a korai iskolaelhagyás aránya nem javult az elmúlt évtizedben; mértéke 2021-ben 12,0 % volt, ami meghaladta a 9,7 %-os uniós átlagot. A korai iskolaelhagyás aránya magasabb a legkevésbé fejlett járásokban, és a nem romákhöz képest hatszor magasabb a romák körében. A felsőfokú végzettséggel rendelkező 25–34 évesek aránya 2010 óta nőtt, de továbbra is a legalacsonyabbak között van az Unióban. A felnőttképzésben részt vevők aránya alig több az uniós átlag felénél. Hiányoznak a digitális készségek, különösen a szegényebbek körében. A legalacsonyabb két jövedelmi kvartilisba tartozó magyaroknak mindössze 13 %-a, illetve 18 %-a rendelkezik legalább alapvető digitális készségekkel, amely értékek a legalacsonyabbak közé tartoznak az Unióban. A hátrányos helyzetű gyermekeknek kevés esélyük van eljutni a felsőoktatásba. Az oktatás terén mutatkozó egyenlőtlenség csökkenti a társadalmi mobilitás lehetőségét. Az iskolarendszer hatékonysága és méltányos jellege nem kielégítő, ami valószínűleg összefügg a tantervi szabadság alacsony szintjével, az iskolákon belüli társadalmi-gazdasági sokszínűség hiányával, valamint a tanárok alacsony fizetésével. A tanárhiány egyre nagyobb problémát jelent. Míg az összesített mutatók – például a tanár-tanuló arány – nem jeleznek akut hiányt, a részletesebb elemzés azt mutatja, hogy bizonyos területeken, például a matematika, a természettudományok és az idegen nyelvek esetében nincs elég tanár. A tanárhiány az iskolarendszer széttagoaltságával is összefügg, mivel az általános iskolák felébe 150-nél kevesebb tanuló jár. Különösen súlyos problémát jelent a képzett tanárok hiánya azokban az iskolákban, amelyekben magas a hátrányos helyzetű tanulók aránya. A tanárképzésből kikerülő diplomások több mint fele más pályára kerül a magas munkateher és a tanárok – különösen a pályakezdő tanárok – alacsony fizetése miatt. Emellett az iskolák központosított irányítása miatt az iskolavezetőknek korlátozottak a lehetőségeik és az eszközeik a tanítás minőségének javítására.

- (25) Részben az egészségtelen életmód, részben az egészségügyi ellátás korlátozott hatékonysága miatt az egészségügyi eredmények rosszabbak, mint a legtöbb más tagállamban. A dohányzás, az alkoholizmus és az elhízás előfordulási gyakorisága az egyik legmagasabb az Unióban. Az Unióban a magyarok a leginkább érintettek között vannak a rossz levegőminőség miatti korai elhalálozás tekintetében. Az elkerülhető halálesetek száma az egyik legmagasabb az Unióban, részben a szűrővizsgálati rendszer és az alapellátás irányításának hiányosságai miatt. A minőségi ellátáshoz való hozzáférés terén jelentős társadalmi-gazdasági különbségek mutatkoznak az egészségügyi személyzet, különösen a háziorvosok és az ápolók számottevő hiánya miatt. A kórházi hálózat szétagolt, a kórházi ágyak száma magas. Az Unióban a magyar betegek töltik a leghosszabb időt kórházban, mivel az egynapos műtéti beavatkozások alkalmazása az uniós átlaghoz képest továbbra is alacsony. A közelmúltbeli reformok együttműködésre ösztönzik a háziorvosokat a szolgáltatásnyújtás minőségének javítása érdekében. Jelentős intézkedéseket hoztak a hálapénzek felszámolása és az orvoshiány kezelése érdekében.
- (26) A független ellenőrzési mechanizmusok elégtelensége, valamint a politika és egyes vállalkozások szoros összefonódása elősegíti a korrupciót. Súlyos állítások felmerülése esetén rendszeresen elmarad a határozott fellépés a magas rangú tisztviselőket vagy közvetlen környezetüket érintő korrupciós ügyek kivizsgálása és büntetőeljárás alá vonása terén. A vizsgálatok lezárására vonatkozó határozatok tekintetében az elszámoltathatóság továbbra is aggodalomra ad okot, mivel nincs hatékony jogorvoslat az ügyészség azon határozatai ellen, amelyek arról rendelkeznek, hogy nem indul büntetőeljárás a vélelmezett bűncselekmény esetében. A tömegtájékoztatás szabadságának korlátozásával párhuzamosan szűkülnek az állampolgári felügyelet lehetőségei, ami a civil társadalmi szervezeteket övező ellenséges környezettel, valamint az átláthatóságra és a közérdekű információkhoz való hozzáférésre vonatkozó szabályok alkalmazása során visszatérően felmerülő kihívásokkal együtt tovább gyengíti a korrupcióellenes keretet. 2021 decemberében a kormány a 2020–2022-es időszakra vonatkozó korrupcióellenes stratégiájában szereplő legtöbb intézkedés végrehajtásának elhalasztásáról döntött¹⁷.

---

¹⁷ A Bizottság az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló, 2020. december 16-i (EU, Euratom) 2020/2092 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 433I., 2020.12.22., 1. o.) 6. cikkének (1) bekezdése alapján április 27-én értesítő levelet küldött Magyarországnak.

- (27) Az üzleti vállalkozások számára vonzó környezet megteremtése és a gazdasági növekedés elősegítése szempontjából kulcsfontosságú tényező az igazságszolgáltatás függetlensége, hatékonysága és minősége. Az igazságszolgáltatás függetlenségével kapcsolatos aggályok továbbra is fennállnak. Az Országos Bírói Tanács számára változatlanul nehézségeket okoz az Országos Bírói Hivatal elnöke hatásköreinek ellensúlyozása. A Kúria elnökének megválasztására vonatkozó szabályok az ország legfelsőbb bírósága feletti politikai befolyás kockázatát hordozzák magukban. Az ügyelosztási rendszer átláthatóságának hiánya nem teszi lehetővé a felek számára annak ellenőrzését, hogy alkalmaztak-e indokolatlan mérlegelési jogkört. Kérdések merültek fel azzal kapcsolatban, hogy az Országgyűlés által a bírói kar bevonása nélkül választott tagokból álló Alkotmánybíróság milyen szerepet játszhat a rendes bíróságok ítéleteinek felülvizsgálatában.
- (28) Magyarország a rosszabbul teljesítő tagállamok közé tartozik a szociális párbeszéd, az érdekelt feleknek az elsődleges jog kidolgozásába való bevonása, a szociális partnerekkel és a civil társadalommal folytatott konzultáció, valamint a tényeken alapuló eszközök alkalmazása terén. A jogszabálytervezetekre és azok hatásvizsgálataira vonatkozó kötelező nyilvános konzultációra alkalmazandó nemzeti szabályokat szisztematikusan figyelmen kívül hagyják. Az elmúlt években jelentősen csökkent a konzultációra bocsátott jogszabályok száma.
- (29) Magyarország több intézkedést hajtott végre az adórendszer továbbfejlesztése érdekében, de néhány probléma változatlanul fennáll. A munka adóterhe csökkent, de továbbra is magas sok alacsony jövedelmű személy részére. Az ágazatspecifikus adók alkalmazása és számos kisebb adó bonyolulttá teszi az adórendszert, és – különösen a kisebb cégek esetében – növeli a megfelelési költségeket.

(30) A szabályozási akadályok és a termékpiacokon való állami részvétel megnehezítik a hatékony vállalkozások kiválasztódását, és korlátozzák a versenyt. A vállalati tranzakciók versenyvizsgálat alóli eseti mentesítése akadályozza a piac működését és visszafogja a beruházásokat. A jogi keret kiszámíthatatlansága további problémát jelent, különösen a kiskereskedelmi ágazatban, amelynek szabályozását az elmúlt években gyakran módosították. Egyes rendelkezések és adók gátolhatják a vállalkozások növekedését, különösen a kiskereskedelem és a közművek esetében. A szabályozott szakmákra vonatkozó szabályozás továbbra is korlátozó jellegű. A lassú és költséges fizetésektelenségi eljárások akadályozhatják a csődbe jutott vállalkozások szerkezetátalakítását. A közbeszerzési piac továbbra is ki van téve a versenyellenes gyakorlatoknak. Uniós szinten változatlanul a legmagasabbak között van az olyan eljárásokban odaítélt szerződések aránya, amelyekben csak egy ajánlattevő van. A Bizottság által az uniós alapok kezelése terén 2014-ben, 2015-ben és 2017-ben elvégzett – különösen a keretmegállapodások alkalmazásával kapcsolatban súlyos, rendszerszintű hiányosságokat és szabálytalanságokat feltáró – egymást követő korábbi ellenőrzések megállapításai nyomán a hatóságok javították a közbeszerzés szabályszerűségének felügyeletét. Az idő előrehaladtával kiderül majd, hogy az összes korábban feltárt hiányosságot teljes mértékben kezelték-e. A közérdekű vagyonkezelő alapítványoknak a közbeszerzési szabályok hatálya alóli kivételével a közelmúltban új kockázatok jelentek meg. 2021 februárjában a kormány ambiciózus célt tűzött ki, amely szerint az egyajánlatos közbeszerzési eljárások arányát 15 % alá kell csökkenteni, de erre vonatkozó konkrét ütemterv nem készült.

- (31) A klímasemleges gazdaságra való átállás még mindig korai szakaszban van. Magyarország területének fele jelentős mértékben ki van téve az éghajlatváltozással kapcsolatos kockázatoknak, többek között az aszálynak és az árvizeknek. Ez szükségessé teszi az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó fenntartható megoldásokat, különösen a természetalapú vízmegtartás – többek között a természetes hidrológia helyreállítása –, a mezőgazdasági gyakorlatok megváltoztatása, valamint az öntözés céljából végrehajtott, felszín alatti és felszíni vízkivételek gondos nyomon követése révén. A levegő- és a vízminőség továbbra is aggodalomra ad okot. A légszennyezés fő forrásai a háztartások által elégetett szilárd tüzelőanyagok, illetve a mezőgazdaságból és a közlekedésből származó kibocsátások. Az ivóvízellátást biztosító hálózat nagy része rossz állapotban van, és a szabályozási környezet akadályozza a beruházásokat. A körforgásos gazdaság megvalósítása továbbra is kezdeti szakaszában van, a települési hulladékok újrahasznosítása fejletlen, és a gazdasági eszközök nem elegendőek a környezeti kihívások kezeléséhez. A kormány több lépésben átszervezte a hulladékgazdálkodást. A változások korlátozták a versenyt az ágazatban, aminek mellékhatása a hatékonyság és az újrafeldolgozási arány csökkenése volt. A zöld átállás következtében valószínűleg hanyatló vagy átalakuló ágazatok az összes munkavállaló közel 4 %-a számára biztosítanak munkahelyet, akiknek különösen nagy szükségük lehet továbbképzésre és átképzésre. Az energiaágazatban tapasztalható munkaerőhiány a klímasemlegességre való átállás gátja lehet.
- (32) A közlekedési infrastruktúrát sűrű autópálya- és villamosított vasúti hálózat jellemzi. Magyarországon jelentősen nőtt a közlekedési ágazatból származó kibocsátás, amely gyorsan a legnagyobb kibocsátó ágazattá válik. A magyarországi úthálózat a tagállamok között a legsűrűltabbak közé tartozik, nő a városi területeken forgalmi dugókban gépjárművezetőként elvesztegetett órák száma. Az újonnan nyilvántartásba vett kibocsátásmentes személygépkocsik aránya és az elektromos töltőpontok száma folyamatosan nő. Jóllehet a regionális versenytársakkal összehasonlítva az érintett mutatók Magyarország vezető szerepét mutatják, az értékek továbbra is elmaradnak az uniós átlagtól.

- (33) A kutatás és az innováció a hosszú távú növekedés és versenyképesség nélkülözhetetlen hajtóereje. Magyarország feltörekvő innovátornak számít. A kutatás-fejlesztésre fordított kiadások növekednek, 2020-ban elérték a GDP 1,61 %-át. Az innováció egyik fő akadálya a magasan képzett munkavállalók hiánya. A felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya a legalacsonyabbak között van az Unióban. A fiatal munkavállalók személyi jövedelemadó alóli közelmúltbeli mentesítése és a tudományos élet szabadságát akadályozó egyéb strukturális változások csökkentik a felsőoktatás vonzerejét. A digitális készségek és a digitális technológiák vállalkozások és közszolgáltatások általi használata továbbra is elmarad az uniós átlagtól.
- (34) Az Unió állam-, illetve kormányfői által a versailles-i nyilatkozatban meghatározott megbízásra válaszul a REPowerEU tervre irányuló bizottsági javaslat célja az, hogy a lehető leghamarabb megszüntesse az Unió függőségét az Oroszországból importált fosszilis tüzelőanyagoktól. E célból a Bizottság azt tervezi, hogy a tagállamokkal párbeszédet folytatva meghatározza a legmegfelelőbb nemzeti, regionális és uniós szintű projekteket, beruházásokat és reformokat. Ezen intézkedések célja általában véve a fosszilis tüzelőanyagoktól való függés csökkentése és a fosszilis tüzelőanyagok Oroszországból történő behozatalának kiváltása.

(35) Magyarország energiaágazata nagymértékben függ Oroszországtól a fosszilis tüzelőanyagok tekintetében. A 2020. évi adatok¹⁸ szerint szinte az összes importált földgáz Oroszországból származik (95 %, szemben a 44 %-os uniós átlaggal). Az Oroszországtól való függés a kőolaj tekintetében ugyancsak meghaladja az uniós átlagot (61 % a 26 %-hoz képest), a szén esetében viszont az uniós átlag alatt van (22 % az 54 %-hoz képest). Az energiaszerkezeten belül a földgáz aránya magasabb az uniós átlagnál (35 % a 24 %-hoz képest), míg a kőolaj (30 % a 33 %-hoz képest) és a szén aránya (7 % a 11 %-hoz képest) alacsonyabb. A megújuló energiaforrások teljes bruttó végsőenergia-fogyasztáson belüli 13,9 %-os részaránya az egyik legalacsonyabb az Unióban. Magyarország nagyobb mértékben szándékozik támaszkodni a napenergiára, míg a szél- és a geotermikus energiában rejlő lehetőségek továbbra sincsenek kellő mértékben kihasználva. A villamosenergia-hálózat beruházásokat igényel például az intelligens fogyasztásmérés, a termelő-fogyasztói rendszerek, az energiaközösségek és a dinamikus árképzés terén ahhoz, hogy nagyobb teret nyerjen a megújuló energia. Emellett egyszerűsíteni lehetne a megújuló energiaforrásokat hasznosító erőművek telepítésére vonatkozó engedélyezési eljárásokat. A földgázhoz kapcsolódó új infrastrukturális és hálózati beruházásoknak lehetőség szerint időtállóknak kell lenniük olyan szempontból, hogy a fenntartható üzemanyagokra való későbbi átállításuk révén biztosítható legyen hosszú távú fenntarthatóságuk. A függőség további csökkentését illetően nagy lehetőségek rejlenek a lakóingatlanok energiahatékonyságának javításában. Az új lakóingatlanokra vonatkozó szigorúbb környezetvédelmi előírások alkalmazását 18 hónappal, 2022 júniusáig elhalasztották. Az aktuális lakásfelújítási program nem fektet hangsúlyt az energiahatékonyságra, és a gyakorlatban kizárja a legkiszolgáltatottabb családokat. A szabályozott energiaárak egységesen alacsony szintje – függetlenül a háztartások jövedelmétől vagy fogyasztási szintjétől – növeli a jövedelmi egyenlőtlenségeket, és nem ösztönzi az energiamegtakarítást. Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére, valamint a megújuló energiaforrások és az energiahatékonyság növelésére vonatkozó törekvések további fokozására lesz szükség ahhoz, hogy Magyarország megfeleljen az „Irány az 55%!” célkitűzéseinek.

---

¹⁸ Eurostat (2020), Az orosz import részesedése a földgáz, a nyersolaj és a feketeszen teljes importjából. Az EU-27 átlagát tekintve a teljes behozatal az EU-27-en kívülről származó behozatalon alapul. Magyarország esetében a teljes behozatal magában foglalja az Unión belüli kereskedelmet is. A nyersolaj nem foglalja magában a finomított olajtermékeket. Meg kell jegyezni, hogy míg Magyarország erősen függ az importált orosz gáztól, Magyarország jelentős mennyiségű gázt exportál a szomszédos országokba. Így a belföldi fogyasztás tekintetében a gázfüggősége a jelentett adatokhoz képest vélhetően kisebb mértékű, bár még így is jelentős.

(36) Míg a klímasemlegességre való átállás és a fosszilis tüzelőanyagok kivezetésének felgyorsítása számos ágazatban jelentős szerkezetátalakítási költségekkel fog járni, Magyarország a kohéziós politika keretében igénybe veheti az igazságos átmenet mechanizmust, hogy enyhítse az átállás társadalmi-gazdasági hatásait a leginkább érintett régiókban. Emellett a foglalkoztatási lehetőségek javítása és a társadalmi kohézió erősítése érdekében Magyarország igénybe veheti az (EU) 2021/1057 európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹⁹ létrehozott Európai Szociális Alap Pluszt is.

(37) A Bizottság értékelésére tekintettel a Tanács megvizsgálta a 2022. évi konvergenciaprogramot, és véleményét²⁰ az 1. ajánlás tükrözi,

AJÁNLJA, hogy Magyarország 2022-ben és 2023-ban tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. 2023-ban biztosítsa, hogy a nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások növekedése összhangban legyen az összességében semleges költségvetési irányvonallal, figyelembe véve az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett háztartásoknak és vállalkozásoknak, valamint az Ukrajnából menekülőknél nyújtott ideiglenes és célzott támogatás fenntartását. Álljon készen arra, hogy a folyó kiadásokat a változó helyzethez igazítsa. Többek között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és más uniós alapok felhasználásával fokozza a zöld és digitális átállásra, illetve a RePowerEU kezdeményezés figyelembevételével az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat. A 2023 utáni időszakban folytasson a prudens középtávú költségvetési pozíció elérésére irányuló költségvetési politikát. Elsősorban a jövedelmi egyenlőtlenségek kezelése révén javítsa a nyugdíjrendszer hosszú távú fenntarthatóságát, miközben megőrzi annak megfelelőségét.
2. A 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó kohéziós politikai programok végrehajtásának megkezdése céljából gyorsan zárja le a programozási dokumentumokról a Bizottsággal folytatott tárgyalásokat.

---

¹⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1057 rendelete (2021. június 24.) az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) létrehozásáról és az 1296/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 231., 2021.6.30., 21. o.).

²⁰ Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 9. cikkének (2) bekezdése alapján.

3. Elsősorban továbbképzés biztosítása révén folytassa a legkiszolgáltatottabb csoportok munkaerőpiaci integrációját, továbbá hosszabbítsa meg a munkanélküli ellátások folyósításának időtartamát. Javítsa a szociális ellátások megfelelőségét, és biztosítsa az alapvető szolgáltatásokhoz és a megfelelő lakhatáshoz való hozzáférést mindenki számára. Javítsa az oktatási eredményeket, és növelje a hátrányos helyzetű csoportok, különösen a romák részvételét a minőségi többségi oktatásban. Javítsa a minőségi megelőző és alapellátási szolgáltatásokhoz való hozzáférést.
4. Erősítse meg a korrupcióellenes keretet, többek között az ügyészégi munka és a közérdekű információkhoz való hozzáférés javítása révén, valamint erősítse meg a bírói függetlenséget. Hatékony szociális párbeszéd, az egyéb érdekelt felek bevonása, valamint rendszeres hatásvizsgálatok révén javítsa a döntéshozatali folyamat minőségét és átláthatóságát. Folytassa az adórendszer egyszerűsítését. Tegye kiszámíthatóbbá a szabályozást és javítsa a verseny feltételeit a szolgáltatási ágazatban, különösen a kiskereskedelemben és a közműszolgáltatói ágazatban, továbbá a vállalati tranzakciók kapcsán szisztematikusan alkalmazza a versenyfelügyeleti szabályokat. Javítsa a versenyt a közbeszerzések terén.
5. Mozdítsa elő a fenntartható víz- és hulladékgazdálkodással, a gazdaság körforgásos jellegével, a vállalkozások digitalizációjával, a zöld és digitális készségekkel, valamint a kutatással és innovációval kapcsolatos reformokat és beruházásokat.
6. Csökkentse a fosszilis tüzelőanyagoktól való teljes függést a megújuló energiaforrások elterjedésének felgyorsítása révén, különösen az engedélyezési eljárások egyszerűsítése és a villamosenergia-infrastruktúra korszerűsítése által. Diverzifikálja a fosszilis tüzelőanyagok behozatalát többek között – más országok részvételével – az összeköttetések megerősítésén keresztül. Az épületek és a közlekedés terén csökkentse a fosszilis tüzelőanyagoktól való függést azáltal, hogy fokozott erőfeszítéseket tesz a mindenki számára elérhető energiahatékonysági intézkedések tekintetében, különösen a lakóházakban és – különösen a villamosítás révén – a fenntartható közlekedés tekintetében.

Kelt Brüsszelben,

a Tanács részéről

az elnök